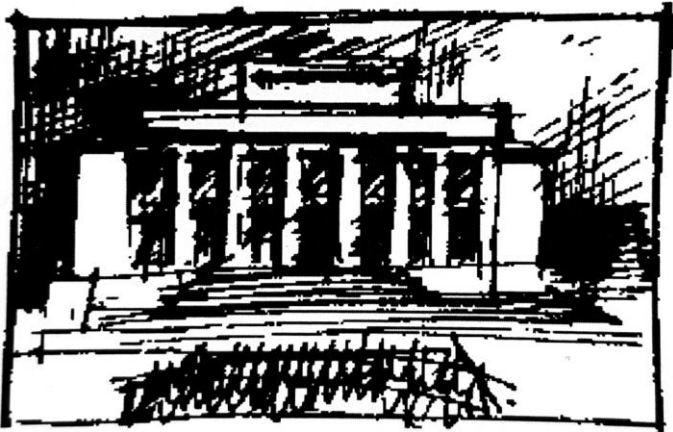

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.SpNdB.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel Národního divadla Brno,

příznivci a milovníci opery, baletu a činohry,

v pátek **19. června 2026 v 16 hodin** proběhne v Mozartově sále krátká **výroční členská schůze Spolku přátel NdB** s prezentací výroční zprávy za sezonu 2025/26.

Po jejím skončení, cca v **16.30**, Vás srdečně zveme na koncert vokálního kvintetu **Ensemble Frizzante**, který má za cíl objevovat zapomenuté skladby a nevšední propojení lidského hlasu s hudebními nástroji. Vznikl v roce 2015 jako soubor profesionálních zpěváků z předních brněnských sborů (Sbor opery Národního divadla v Brně, Český filharmonický sbor Brno a další). Od svého založení organizuje každoroční cyklus koncertů v Brně, v roce 2026 představuje brněnskému publiku významné české kytarové osobnosti. Ročně vystoupí na 10 až 20 koncertech po celé České republice, vystupoval na festivalech v Rakousku a na Slovensku. Pravidelně spolupracuje s předními českými umělci (Markéta Cukrová, Lukáš Sommer, Roman Hoza, Ondřej Můčka, Roman Patočka, Lukáš Sommer a další). Soubor aktuálně vystupuje v obsazení Eva Daňhelová, Veronika Slavíčková, Petr Pytlík, Jakub Herzan a Martin Kotulan.

Program koncertu: **Mezi Bohem a člověkem**

Jan Novák: Missa Philadelpiae Kyrie

Cancionero de Upsala: Yo me soy la
morenica

Orlando di Lasso: Veni in hortum meum

Reger: Nachtlied

RECITACE

J. Novák: Missa Philadelpiae Gloria

C. Monteverdi: Pulchrae sunt genae tuae

W. Walton: Set me as a seal upon thine heart

RECITACE

J. Novák: Missa Philadelpiae Sanctus,
Benedictus

Moody: Canticum canticorum II

RECITACE

Gjeilo: Ubi caritas

Billings: Rose of Sharon

Bairstow: I sat down

Missa: Agnus dei

Premiéry

Janáčkova opera připravuje k dvoustému výročí narození Johanna Strausse mladšího nové nastudování jeho známé operety *Netopýr*. Komedii plnou záměn, flirtování, vtipu a především nesmrtelných Straussových melodií režiruje Vojtěch Orenič, hudebního nastudování se ujal Ondřej Olos. V hlavních rolích uvidíme Aleše Brisceina a Richarda Samka (Gabriel von Eisenstein), Veroniku Rovnou a Danielu Strakovou (Rosalinda), Doubravku Novotnou, Nelu Karolínu Sojkovou a Evu Hartovou (Adéla), Romana a Tadeáše Hozovy (dr. Falke), Ondřeje Koplíka a Martina Šrejmu (Alfréd) a další. **Premiéra se koná 12. června 2026 v 19 hodin** v Janáčkově divadle, další termíny 13. 6. 2026 v 18 hod., 17. a 21. 6. 2026 v 19 hod. Představení bude uvedeno také na Smetanově Litomyšli 27. 6. 2026. Tvůrčí tým představil inscenaci na [Předpremiérovém kukátku](#), jehož záznam je dostupný online.

Poslední premiérou sezony bude o týden později nejslavnější komedie Williama Shakespeara *Sen čarovné noci* v překladu Jiřího Joska a režii kmenové režisérky Mahenovy činohry Aminaty Keita. Hrají Ivan Dejmal, Jana Štvrtecká, Martin Sláma, Kateřina Mizeráková, Pavel Čeněk Vaculík, Eliška Zbranková, Vojtěch Blahuta, Anna Čonková, Tomáš David, Kryštof Dvořáček, Roman Nevěčný a Martin Veselý. Veřejná generálka proběhne 18. 6. 2026 v 10 hod., **premiéra se koná 19. června 2026 v 19 hodin** v Mahenově divadle. Další termíny 23. 6. 2026 v 19 hod. (s dramaturgickým úvodem) a 27. 6. 2026 v 17 hod. v Mahenově divadle.

Program NdB

Z dalšího programu NdB vybíráme:

Opera

Romantická Pucciniho *Manon Lescaut* v titulní roli s Lindou Ballovou se hraje 4. 6. 2026 v 19 hod. na delší čas naposledy. V příští sezoně není nasazena, přijďte se tedy nechat dojmout příběhem krásné Manon a rytíře des Grieux do Janáčkova divadla. Oblíbená inscenace *Prodané nevěsty* v režii Ondřeje Havelky, která v březnu oslavila dvacet let na jevišti Janáčkova divadla, se hraje 5. 6. 2026 v 19 hod. V hlavních rolích tentokrát Pavla Vykopalová (Mařenka), Richard Samek (Jeník), Jiří Sulženko (Kecal) a Ondřej Koplík (Vašek). „Dětská“ verze této opery, která ovšem baví i dospělé, *Hurvínek prodává nevěstu*, se hraje v divadle Reduta 18. 6. 2026 v 10 a v 18 hod., 19. 6. 2026 v 10 hod., 22. 6. 2026 v 18 hod. a 23. 6. 2026 už v 9.30 hod.

Už tradičně se začátkem léta na piazzettě u Janáčkova divadla slaví **narozeniny Leoše Janáčka**. Letos to bude už 23. 6. 2026, začíná se už v 10 hodin bojovkou pro děti, následuje komentovaná procházka po centru Brna a od 18 hodin koncertní program členů orchestru Janáčkovy opery. Hlavním bodem programu je od 20 hodin promítání Janáčkovy opery *Kát'a Kabanová* z festivalu v Salzburgu. Vstup na akci je volný, na komentovanou procházku je třeba si zajistit vstupenky přes TIC Brno.

Nádvoří hradu Špilberk opět ožije operou během letních večerů v červenci a srpnu. 1. 7. 2026 od 20 hod. to bude *Aida* s Csillou Boross v titulní roli a Václavou Krejčí Houskovou jako Amneris. Radama ztvární Eduard Martyniuk. Jedna z nejoblíbenějších italských oper, *La traviata*, zazní 2. 7. 2026 ve 20 hod. V hlavních rolích Jana Sibera a Peter Berger. Před začátkem nové sezony se potom můžeme těšit na *Carmen* s Janou Hrochovou (29. 8. 2026 v 19 hod.) a *Nabucca* s Alešem Jenisem (30. 8. 2026 v 19 hod.).

Balet

Přijďte oslavit **Den dětí** s Baletem NdB 1. června 2026 od 17 hodin v Janáčkově divadle. V 19 hod. následuje představení *Sněhurka a sedm trpaslíků* Bogdana Pawlowského. Další termíny *Sněhurky* 15. 6. 2026 v 11 a 18 hod. a 20. 6. 2026 ve 14 a 18 hod. Romantická *Giselle* Adolpha Charlese Adama se hraje v Mahenově divadle 6. 6. a 25. 6. 2026 v 19 hod. Juniorské tanečnický ze souboru NdB 2 vídáme i v titulech hlavního souboru, jejich samostatné představení *Dispute / Archa / Inside* se koná 9. a 21. 6. 2026 v 19 hod. v divadle Reduta. Poslední *Kafka* v této sezoně v titulní roli s Arthurem Abramem se koná 16. 6. 2026 v 19 hod. v Janáčkově divadle. 14. 6. 2026 v 18 hodin proběhne v Janáčkově divadle *Závěrečný koncert Baletní školy I. V. Psoty*.

BaLéto na Biskupském dvoře nabídne letos pod názvem *Summer Vibe* výběr z choreografií juniorského souboru NdB 2 (14. 7. 2026 ve 20.15) a dále ve čtyřech následujících večerech 16.–19. 7. 2026 ve 20.15 Prokofjevův balet *Romeo a Julie*.

Činohra

Z činoherních titulů upozorňujeme především na derniéru komedie z divadelního prostředí *Bez roucha* 14. 6. 2026 v 17 hod. v Mahenově divadle. Dále se v Mahenově divadle kromě premiérového *Snu čarovné noci* hraje velmi oblíbený Goldoniho *Sluha dvou pánů* (1. a 5. 6. 2026 v 19 hod.) a záměnová komedie *Fellnerův Helmer a Helmerův Fellner* (4. 6. 2026 v 19 hod.). Drama o zrození diktátora *Vlastenci* můžete navštívit 2. 6. 2026 v 19 hod. nebo 3. 6. 2026 v 9 hod. dopoledne. Shakespearův *Hamlet* se hraje 7. 6. 2026 v 17 hod., *Maryša* bratří Mrštíků 11. 6. 2026 v 19 hod., Ibsenova *Divoká kachna* 12. 6. 2026 v 19 hod. a *Hana* Aleny Mornštajnové 13. 6. 2026 v 19 hod. Na Malé scéně je monodrama *Děšť* s Petrem Kubesem v hlavní a jediné roli Spisovatele 24. 6. 2026 v 19 hod. už vyprodané.

V divadle Reduta velmi doporučujeme anticko-severské drama *Faidra (Zatmění)* Pera Olova Enquista s Hanou Briešťanskou v titulní roli (8. 6. 2026 v 19 hod.) a novou hororovou komedii *Zářivá verbež* (2. a 20. 6. 2026 v 19 hod.). Vynikající je komedie Yasminy Rezy *Obraz* (15. 6. 2026 v 19 hod.) a už v podstatě legendární inscenace Čapkovy *Matky* s Terezou Groszmannovou (10. 6. 2026 v 19 hod.). Mezi další skvělé komedie patří *Mešita* Martina Glasera a Olgy Šubrtové (3. 6. 2026 v 19 hod.), *Brněnské metro* Tomáše Svobody (16. 6. 2026 v 19 hod.) a *changes* současné německé autorky Maji Zade (5. 6. 2026 v 19 hod.). Dále se hraje *Improvizovna* (1. 6. 2026 v 19 hod.), dystopický kabaret *R/Evoluce* (4. 6. 2026 v 19 hod.), brněnským Jundrovem inspirovaný *Krvavý měsíc* (7. 6. 2026 v 17 hod.) a koláž k zániku slavného brněnského novinového titulu *Lidovky jdou do řiti* (24. 6. 2026 v 19 hod.).

Dětskému publiku jsou určeny *Brněnské pověsti* (13. 6. 2026 v 15 hod. v Redutě), *Edison* (24. 6. 2026 v 9 hod. v Redutě) a *Kubula a Kuba Kubikula* (23. 6. 2026 v 10 hod. na Malé scéně Mahenova divadla).

Kompletní program operních, baletních a činoherních přestavení najdete na webových stránkách divadla <https://www.ndbrno.cz/program/> a na vývěskách v divadelních pokladnách.

Zprávy výboru

Každou první středu v měsíci (kromě letních prázdnin) lze **od 16 do 17 hodin** v divadle Reduta v prostoru „galerie“ platit členské příspěvky a podávat nové přihlášky. Nejbližší termíny jsou **3. června a 2. září 2026**. Vezměte si členský průkaz. Členský příspěvek činí 500 Kč na rok, pro seniory od 65 let a studenty 200 Kč na rok. Členství ve Spolku je platné vždy na celou divadelní sezonu, tzn. až do června 2027. Zasílání tištěného Zpravodaje je zpoplatněno částkou 100 Kč na rok (v elektronické formě je zasílán zdarma na e-mail).

Členský příspěvek je možné uhradit také **bezhotovostně** na účet č. **2602977328 / 2010** (Fio banka), jako variabilní symbol uveďte prosím své členské číslo, do zprávy pro příjemce své jméno + letopočet 2026. Razítko do průkazu je nicméně i nadále nutné vyřídit osobně; nehodí-li se Vám termíny setkání v Redutě, ozvěte se nám prosím na e-mail spolekpratelndb@gmail.com. QR kód pro platbu členského příspěvku (údaje prosím upravte podle výše uvedeného):

Naši jubilanti v červnu, červenci a srpnu (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Milan Vyhlídal	Marie Káňová	Renata Pospíšilová
Jana Šichová	Martina Čechová	Romana Benáková
Stanislava Konečná	Petr Kozel	Ludmila Malíková
Jiřina Janská	Zdeněk Holub	Ilda Pitrová
Jana Skálová	Jarmila Zatloukalová	Jaroslav Čech
Miroslav Skála	Marie Kotolanová	Jitka Jurásková
Jaroslav Tofl	Silvie Nicolas	Hana Glombová
Olga Riedlová	Drahošlav Zatloukal	Libuše Urbanová
Marie Noemi Čadová	Hana Rybničková	Ladislav Pukl
Helena Franců	Oldřich Novotný	Marie Gregorová
Jitka Kapinusová	Radek Zapadlo	Veronika Hejtmánková

Protože v letních měsících náš Zpravodaj nevyjde, výbor Spolku již nyní přeje všem členům narozeným v tomto období zdraví, pohodu, hodně dobré nálady a slunce v duši.

Anketa

Vážení a milí čtenáři,

prosíme Vás o vyplnění krátkého anonymního dotazníku ke Zpravodaji, který Vám nezabere více než pět minut a nám pomůže do budoucna lépe strukturovat jeho obsah. Dotazník je v tištěné podobě přílohou tohoto čísla a online verze je dostupná pod [tímto odkazem](#). Dotazník můžete odevzdat na členské schůzi 19. června 2026 v Redutě či během výběru příspěvků 3. června nebo 2. září, či jej zaslat do konce srpna na adresu Spolek přátel NdB, Lidická 700/19, 602 00 Brno. Po stejnou dobu, tedy do 2. září, bude dostupný také [online dotazník](#). Děkujeme za Váš čas!

Připomínáme

1. 6. 1936 zemřela při autonehodě v Bulharsku sopranistka **Christina Morfová** (*6. 3. 1889). V sezoně 1909/10 byla angažována v Brně (Mařenka, Micaela, Butterfly). Pak hostovala v různých divadlech, v l. 1920–23 byla angažována v pražském ND (Milada, Libuše, Donna Anna, Mařenka, Královna noci...). Měla univerzální hlas velkého rozsahu, schopný jemných dynamických odstínů – což dávalo zapomenout na její korpulentní postavu a manýrovitý herecký projev.

1. 6. 1946 zemřel tenorista **Leo Slezak** (*18. 8. 1873). Operní kariéru začínal v Brně (1896 – Lohengrin). Od r. 1898 působil v Berlíně, Vídni, MET a dalších světových scénách. Vybroušená technika, lahodný hlasový tón a oduševnělost projevu byly hlavními devizami tohoto pěvce, který byl považován za jednoho z nejlepších tenoristů své doby. K jeho proslulým rolím patří Tannhäuser, Otello, Kalaf... Mistrně interpretoval písně. Publikoval řadu humorných vzpomínek a po konci operní kariéry se ještě dlouho objevoval na plátcích kin, jako oblíbený filmový herec (45 rakouských a německých filmů).

3. 6. 1801 se narodil skladatel a dirigent **František Škroup**. Pracoval jako korepetitor, zpěvák a dirigent (řídil kantátové, oratorní a symfonické koncerty). Dodnes je poněkud nedocenenou osobností, ačkoliv premiéra jeho *Dráteníka* 2. 2. 1826 je uznávána jako nepochybný mezník v dějinách českého hudebního divadla. V l. 1827–57 působil v pražském Stavovském divadle, po propuštění působil v Rotterdamu. Z díla – opery: *Dráteník, Oldřich a Božena, Libušin sňatek, Drahomíra, Kolumbus*. Napsal scénickou hudbu k Tylově hře *Fidlovačka* s písní *Kde domov můj*, která se stala státní hymnou. Zemřel 5. 5. 1892.

3. 6. 1951 se narodila sopranistka **Libuše Hrubá-Macháčková**. Od r. 1973 byla sólistkou v Č. Budějovicích, od r. 1982 angažována v pražském ND, kde mj. zpívala titulní roli ve druhé premiéře *Libuše* uvedené ke stému výročí otevření ND. V l. 1992–98 byla sólistkou Státní opery Praha, poté se věnovala pedagogické činnosti. Z rolí: Carmen, Milada, Cizí kněžna, Julie, Tosca, Senta, Venuše, Kateřina v *Řeckých pašijích*.

4. 6. 1926 se narodil tenorista **Ivo Židek** (†20. 5. 2003). První angažmá – ostravská opera (Werther, Heřman, Faust, Šťáhlav...). V r. 1948 získal angažmá v pražském ND (Lenskij, Tamino, Don Ottavio, Ladislav, Vít, Jiří, Vévoda mantovský, Števa, Jeník...). Na scéně vídeňské Státní opery narychlo nastudoval Dona Carlose a tím si otevřel cestu k mezinárodní kariéře (Buenos Aires, Berlín...). V 60. letech minulého století začal zpívat i dramatické role (Dalibor, Lohengrin, Siegmund, Laca, Lžidimitrij, Kalaf, Manolios, Peter Grimes...). Nahrával v rozhlasových, gramofonových a televizních studiích. Od konce roku 1989 do r. 1991 byl ředitelem pražského ND. V r. 1998 obdržel cenu Thálie za celoživotní mistrovství. V r. 1999 vyšla jeho vzpomínková kniha *Jak možná věřit*.

5. 6. 1816 zemřel italský skladatel **Giovanni Paisiello** (*9. 5. 1740). V l. 1776–84 působil v Petrohradě jako dvorní skladatel carevny Kateřiny II. V té době složil deset oper a intermezz (*Služka a paní, Lazebník sevillský, Svět na Měsíci*...). V r. 1784 se vrátil do Neapole. V r. 1801 ho Napoleon pozval do Paříže, aby mu vytvořil kapelu. Po návratu do Neapole napsal mnoho děl – intermezza, opery, oratoria, symfonie, koncerty. V předmozartovské době patřil k nejvýznamnějším evropským operním autorům.

5. 6. 1826 zemřel **Carl Maria von Weber** (*18. 11. 1786), jeden z významných hudebních skladatelů přelomu 18. a 19. století. Psal orchestrální díla, skladby pro klavír, komorní hudbu i opery.

Z nich nejznámější jsou *Čarostřelec*, *Euryanta* a *Oberon*, díla, která ovlivnila vývoj německé romantické opery.

7. 6. 1936 se narodil tenorista **Lubor Malík**. Zpěv absolvoval na brněnské JAMU u L. Lesmanové. Začínal v olomoucké operetě, sólistou opery se stal v Opavě (1977–90). Zpíval role prvooborové, ale i buffo a charakterní (Canio, Manrico, Lukáš, Vašek, Spoletta...). Po ukončení pěvecké činnosti působil koncertně a věnoval se pedagogice.

7. 6. 1941 zemřela sopranistka **Olga Paršová-Zikešová** (*2. 10. 1853). Divadelní křest si odbyla v Ulmu, sezonu 1873/74 zpívala v Prozatímním divadle, pak odešla do Trevíru, Berlína, Štrasburku, Lipska – nakonec se vrátila do Prahy. Byla vynikající dramatickou pěvkyní s krásným hlasem. K nejlepším rolím patřila Donna Anna, Markétka, Ifigenie na Tauridě, Milada...

8. 6. 1671 se narodil italský skladatel a houslista **Tomaso Albinoni** (†17. 1. 1750). Komponoval početné sonáty, symfonie, koncerty i opery (50). Ty se většinou nedochovaly. V Praze jich v l. 1725–31 bylo uvedeno 5.

12. 6. 1929 se v Brně narodila balerína a choreografka **Růžena Elingerová** (†27. 5. 1994). Do r. 1941 byla elévkou Zemského divadla v Brně, pak členkou Českého lidového divadla (do r. 1944), dále sólistkou baletu Národního a od r. 1948 Státního divadla v Brně v letech 1945–53. V době tohoto angažmá se provdala za pěvce Rudolfa Asmuse a odešla s ním do ND Praha, kde prožila hlavní část své sólistické kariéry, která trvala do r. 1967. Poté se věnovala choreografické práci s činohrou ND Praha.

14. 6. 1869 se narodil tenorista **Bohumil Pták**. Začínal u různých společností, v l. 1890–91 a 1893–96 byl sólistou v Brně (Don José, Lohengrin, Max, Heřman...). Od r. 1896 působil v pražském ND, kde zpíval žánrově různé obory (Princ, Ovčák Jirka, Almaviva, Tannhäuser). V r. 1911 odešel do USA, kde však jeho turné skončilo fiaskem. Po návratu vyučoval zpěv, občas koncertoval, pracoval jako úředník i jako ředitel kabaretu.

14. 6. 1891 se narodil tenorista **Karel Hruška**. Zprvu vystupoval v Plzni jako písničkář, na operním jevišti zde vystoupil poprvé v r. 1911. Hrál v činohrách, tančil v baletu, zpíval v operetách. Od r. 1919 působil v pražském ND, kde se stal předním buffo-tenoristou (Skřivánek, Michálek, Principál – víc než tisíckrát). Byl velkým hercem malých rolí. S jevištěm ND, kde vystoupil cca 5 500krát, se rozloučil v r. 1957.

23. 6. 1956 zemřel ruský skladatel, dirigent a pedagog **R. M. Glier** (*11. 1. 1875). Profesionální dráhu začal jako pedagog (soukromě učil S. Prokofjeva) na konzervatořích v Kyjevě a Moskvě. Napsal přes 500 děl (opery, balety, písně, klavírní skladby). Balety *Rudý mák* a *Měděný jezdec* prošly i zahraničními scénami.

25. 6. 1991 zemřela sopranistka **Jaroslava Vymazalová** (*1. 1. 1924). V l. 1943–45 byla sólistkou Českého lidového divadla v Brně (Rusalka, Donna Anna, Jitka...). Po konci 2. světové války našla uplatnění v Divadle 5. května, od r. 1948 byla členkou pražského ND. Z rolí: Mimi, Micaela, Markétka, Taťána, Hedvika...

1. 7. 1951 se narodil tenorista **Vladimír Doležal**. Od r. 1981 se věnoval sólově koncertnímu zpěvu (400 titulů nahraných pro různé gramofonové společnosti). Od r. 1988 sólista ND Praha (Vašek, Laca, Gregor, Princ, Canio, Tamino, Florestan...).

2. 7. 1956 se narodil **Igor Vejsada**, český tanečník a choreograf, absolvent brněnské konzervatoře ve třídě V. Vágnerové. V r. 1978 byl angažován do brněnského baletu. Bezpečně zvládnutá technika, brilance, prožitek – to byly klady, které přinášel svěřeným rolím (Benvolio,

Přízrak, Puk, Jan Kašpar Debureau, Rudovous, Šašek, Mandarín...). Úspěšně se účastnil několika mezinárodních tanečních soutěží. Téměř dva roky uměleckého života spojil s györským baletem – uchvátil ho styl práce maďarského choreografa I. Markó. Po návratu do Brna inicioval spolu s akademickým malířem J. Bubákem vznik taneční skupiny Nový balet, která se poprvé představila 27. 5. 1990 choreografickým večerem I. Vejsady. Jeho choreografie pro tuto skupinu řeší většinou lidské vztahy (*Hra ve čtyřech, Skvrny a prázdnota, Nelitostné hříčky lásky, Touhy kolemjdoucích...*). Další umělecké směřování vedlo I. Vejsadu do Kibbutz Contemporary Dance Company v Izraeli. Na jeho umělecké dráze se objevuje i Mannheim. Od r. 1996 působil v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě. Jako šéf baletního souboru zde vytvořil řadu baletních inscenací, později jako baletní mistr a choreograf.

5. 7. 1836 se narodil libretista **Bernard Guldener** (†15. 9. 1877). Vystudoval práva, pracoval jako notář. Psal dramata a básně, je autorem libreta k opeře A. Dvořáka *Král a uhliř*.

7. 7. 1966 se narodil bývalý člen brněnského operního souboru – tenorista **Ivan Choupenitch**.

11. 7. 1841 se narodila sopranistka Věkoslava Blažková-Ressová. Začínala v Lipsku, od r. 1867 hostovala v pražském Prozatímním divadle, kam byla o rok později angažována. Stala se dramatickou primadonou (byla první českou Abigail), bohužel z důvodu těžké choroby se musela r. 1872 se scénou rozloučit.

14. 7. 1926 se narodil dirigent světového věhlasu **Bohumil Gregor** (†4. 11. 2005). V letech 1949–51 působil v Brně. Profesionální život spojil zejména s operou ND Praha, spolupracoval i s operními domy v zahraničí (Stockholm, Hamburg, Nizozemská opera) i v dalších evropských zemích i USA. Jeho doménou bylo mj. dílo Leoše Janáčka.

17. 7. 1831 se narodil tenorista **Julius Souček**. Původně finanční komisař získal v době tenorové krize v pražském Prozatímním divadle angažmá. Ačkoliv pod Smetanovým dozorem dělal pokroky, zůstával talentovaným, ale jen přírodním hlasovým fenoménem bez potřebné průpravy. Po Smetanově odchodu z vedení divadla v r. 1874 dostal výpověď, neúspěch neunesl a oběsil se.

23. 7. 1966 se narodil **Jiří Horák**, kultivovaný, inteligentní a neobyčejně muzikální tanečník. První angažmá přijal jako sólista Státního divadla v Ostravě, od r. 1987 byl 10 let sólistou baletu ND Praha. Po úrazu chtěl končit s aktivní činností. V r. 1997 nastoupil do Janáčkova divadla jako pedagog, doléčil zranění a vrátil se na jeviště do klasických rolí. V r. 2009 začal působit jako pedagog klasického tance na Taneční konzervatoři v Praze.

24. 7. 1926 se narodila sopranistka **Jindra Pokorná**. Absolventka pražské konzervatoře získala první angažmá v Brně (od r. 1950) – nejprve v operetě, po roce v opeře. Měla příjemný lyrický soprán, který nejlépe uplatňovala v dílech Smetanových a Janáčkových. Z rolí: Mařenka, Vendulka, Jitka, Julietta, liška Bystrouška i lišák Zlatohřbíték, Butterfly, Micaela, Liu... Úspěšná byla i její činnost koncertní.

24. 7. 1946 se narodil **Vlastimil Harapes**, sólový tanečník, šéf baletu Laterny magiky, později šéf baletu ND Praha, šéf baletu Slovenského národního divadla v Bratislavě. Svým pojetím tance si získal obdiv a přízeň diváků celé generace. Není velká taneční role, kterou by v době aktivní činnosti neměl ve svém repertoáru. Velké popularity dosáhl neobyčejnými hereckými úspěchy ve filmech (bylo jich víc než desítka). V průběhu let rozšířil tanečník své profesionální pole působnosti i na Taneční konzervatoři Praha, kde vyučoval scénickou praxi. Zemřel 15. 5. 2024.

24. 7. 1961 se narodil tenorista **Jaromír Novotný**. Zpěv studoval na brněnské konzervatoři a JAMU (u V. Příbyla). Nejprve se školil jako barytonista, později přešel na tenorový obor. Začínal

v brněnské operetě (1989–91), dále bez stálého angažmá v Brně, Opavě, Liberci... Z rolí: Jeník, Max, Števa...

27. 7. 1966 se narodila tanečnice **Simona Fišerová**. Po absolutoriu tanečního oddělení konzervatoře v Brně podepsala angažmá jako členka baletního souboru Státního divadla v Brně, kde nastudovala řadu zajímavých rolí – např. Sněhurka, Modrý pták, Zlatovláska, Myrtha, Odetta a Odilie, Širín, Mášenka – princezna... V nich technicky i výrazově disponovaná tanečnice předvedla řadu zářivých výkonů. Nebyly jí cizí ani kreace výrazového tance – tedy jiný než klasický tanec. Byla v baletním souboru výraznou osobností.

Jednou větou

- 4. 6. 1666 se v Paříži konala premiéra Moliérovy hry *Misanthrop*.
- 7. 6. 1781 byl položen základní kámen pražského **Stavovského divadla**, otevřeno bylo v březnu 1783 jako Nosticovo.
- 9. 6. 2021 zemřela oblíbená česká herečka **Libuše Šafránková**.
- 10. 6. 1901 se narodil **Frederick Loewe**, skladatel německého původu, autor slavných muzikálů *Fair Lady* a *Camelot*.
- 11. 6. 1881 bylo poprvé otevřeno **Národní divadlo** premiérou Smetanovy opery *Libuše*.
- 13. 6. 1911 měl v Paříži premiéru Stravinského balet *Petruška*.
- 26. 6. 1991 zemřela členka souboru ND Praha, herečka **Vlasta Fabianová**.

Z domova

5. května 2026 se v 90 letech uzavřela životní pouť PhDr. **Jitky Fukačové** (*12. 1. 1936), brněnské muzikoložky, dramaturgyně a hudební redaktorky Československého rozhlasu. K hudbě měla jako dcera varhaníka a ředitele školy velmi blízko od dětství, později se provdala za hudebního vědce profesora Jiřího Fukače. Její působení v Československém rozhlase bylo velmi úzce propojeno s brněnskou operní scénou, zavedla tradici pravidelných měsíčních přímých přenosů. Věnovala se popularizaci děl soudobých brněnských skladatelů a také odborné činnosti. V roce 1971 stála u vzniku Klubu přátel opery a baletu, dnešního Spolku přátel NdB.

Nabídky, informace

NdB hledá 100 000. diváka. Do konce června navštíví hlediště divadelních budov Janáčkova, Mahenova divadla a Reduty 100 000. divák. Můžete to být i vy, stačí si jen zakoupit vstupenku na některé z představení do konce června 2026 a pak už jen čekat, zda před vaším představením před diváky předstoupí pan ředitel Martin Glaser s oznámením, že se právě našel 100 000. divák, který si převezme pěknou odměnu.

Rozhovor

Jan Šťáva: Basista, který se nebojí výšek ani hloubek

Květnové setkání Spolku přátel NdB v zaplněném Mozartově sále mělo mimořádně rodinnou atmosféru. Hostem byl jeden z nejvýraznějších sólistů Janáčkovy opery, basista Jan Šťáva. K rozhovoru se připojila i jeho maminka, operní pěvkyně a pedagožka Zdenka Rybecká, a hudební doprovod zajistila klavíristka Galina Aleshkevich. Ptala se Veronika Bromová.

Pocházíte z brněnské hudební rodiny, oba rodiče působili v Janáčkově opeře. Bylo u vás hned jasné, že půjdete v jejich stopách?

Do divadla jsem chodil od úplného dětství, ten svět mě fascinoval a už jako dítě jsem snil o tom, že tam budu jednou stát. Když se po mutaci ukázalo, že tam jsou zárodky zajímavého hlasu, věnoval jsem se tomu dál pod vedením mámy, která může víceméně za všechno, čeho jsem dosáhl. Sice jsem po gymnáziu chvíli váhal, jestli nezkusit historii, ale nabídek přicházelo tolik, že jsem zůstal u opery.

Vaše sólová dráha začala velmi brzy, prakticky hned po mutaci hlasu.

Ano, od 15 let jsem začal hostovat v Národním divadle Brno, poprvé to byla zpívaná role v činohře a pak už nějaké menší role v rámci Janáčkovy opery. Ale moje úplně první sólová role byla v Bergově opeře *Snídaně na hradě Šlankvaldě* v rámci Komorní opery JAMU. Bylo mi patnáct a všichni ostatní byli studenti JAMU, o šest sedm let starší než já. Od roku 2010 jsem pak členem ansámblu Janáčkovy opery.

Dnes hostujete po celé republice i v zahraničí. Co vás drží v Brně?

V Brně je mi dobře, máme tu rodinné i pracovní zázemí. Úroveň brněnské opery pod současným vedením šla hodně nahoru, a navíc Janáčkovo divadlo má nejlepší zázemí v republice. Máme vlastní šatny s klavírem, můžu tam přijít pracovat v noci i o víkendu, to je k nezaplacení. I když jsem dostal nabídky z Prahy, Brno u mě vždycky vyhrálo.

A zahraničí je především obchodní záležitost, hodně záleží na agentovi. Například ve Francii se na každou produkci najímá nový tým lidí, kteří se často vůbec neznají. Já mám raději tu naši týmovost v Brně, kde jsme stabilní soubor a naučíme se na sebe slyšet.

Než přejdeme konkrétně k Vaším výraznějším rolím, dovoluňte obecnější otázku: Jste rád, že jste bas?

Ano, samozřejmě. Jako tenor bych měl víc práce, ale basové role by mi chyběly. Milovníci mě nelákají. Komické role mě baví a ty záporné se hrají velmi dobře.

Vaší ikonickou rolí je Kecal v *Prodané nevěstě*. Toho jste začal zpívat také velmi mladý.

Prvního Kecala jsem zpíval v Ostravě v 21 letech, v podstatě na jednu generálku. Jsem rád, že jsem s ním začal tak brzy, na roli Vodníka jsem si raději počkal. V Brně jsme dokonce k 90. narozeninám Richarda Nováka dělali představení, na které vzpomínám jako na nezapomenutelný a doslova „kouzelný“ zážitek. V roli Kecala se sešly tři generace basistů – pan Richard Novák (90 let), Jiří Sulženko (60 let) a já (30 let). Původně měl mít pan Novák k jubileu koncert, který ale znemožnil covid. Divadlo mu místo toho nabídlo představení. On si na celou roli Kecala už netroufal, a tak navrhl, abychom tam byli tři a v roli se střídali. Celou koncepci jsme domlouvali s panem Novákem u piva, což byl sám o sobě zážitek. Procházeli jsme libreto frázi po frázi a určovali, kdo bude zpívat kterou část. V první scéně jsme se střídali velmi dynamicky, skoro po každé větě. Od druhého jednání už jsme si dělili ucelené výstupy – já jsem například zpíval slavné „Pivečko“, zatímco pan Novák si nechal velkou scénu s Jeníkem. Bylo fascinující sledovat reakce lidí v hledišti, když jeden z nás dozpíval větu, uhnul a na jeho místo okamžitě nastoupil druhý. Pro mě osobně je působení v brněnské opeře i velký závazek, protože brněnskou basovou tradici, kterou reprezentují jména jako Richard Novák, považuji za naprosto špičkovou a srovnatelnou s legendami pražského Národního divadla.

Další velkou rolí byl Baron Ochs v *Růžovém kavalírovi*. Tam jste se prý držel spíše libreta než tradic.

Přesně tak. Tradice říká, že Ochs je starý chlípák, ale v libretu je psáno, že mu je zhruba 35 let. Takže jsem se mu snažil dodat i jistou eleganci. Byla to pro mě obrovská škola, učil jsem se to intenzivně dva roky i kvůli náročné vídeňské němčině. S jejími specifiky a celkovým nastudováním mi výrazně pomáhal hlavní korepetitor Mark Pinzow, který má obrovský přehled a zkušenosti ze světových operních domů. Studium role Barona Ochse mě prakticky naučilo zpívat vysokou polohu. V partu je totiž tolik textu a postava neustále mluví, že pěvec nemá čas přemýšlet nad tím, zda je nějaký tón vysoko, a musí ho zkrátka zazpívat.

A co Vodník v *Rusalky*? Toho jste prý několikrát odmítl.

Ano, asi pětkrát, necítil jsem se na něj. Role Vodníka je synonymem oboru bas v českém operním prostředí. Přesvědčil mě až David Radok. Když režisér takového formátu řekne, že chce danou věc dělat právě s vámi a s nikým jiným, nelze takovou nabídku odmítnout. Řekl jsem mu, že nebudu hrát „hodného tatínka“, ale v jeho pojetí je Vodník vládcem vodní říše, který v sobě má i kus tyрана. Uznávám, že Radokova inscenace *Rusalky* může být pro někoho problematická (např. kvůli škrtům postav Hajného a Kuchtíka), ale velmi oceňuji, že Radok dokázal vytáhnout drama „úplně na dřev“ a soustředit veškerou pozornost na příběh hlavní hrdinky.

Diváky také fascinuje vaše role Raracha v *Čertově stěně*, kde doslova létáte nad jevištěm.

To byla moje vysněná role. O Rarachovi jsem dokonce psal bakalářskou práci na JAMU. Na tuto příležitost jsem čekal poměrně dlouho, měl jsem ho ztvárnit již před lety v Ostravě, ale tehdy mi v tom zabránily provozní důvody a termínové kolize. Jiří Heřman v brněnské inscenaci ten koncept postavil přímo na mně. V jeho podání je Rarach vnímán jako skutečná hlavní postava opery, která ovládá dění na jevišti a obrazně i doslova „tahá za nitky“ (včetně loutky mnicha Beneše). Zpívat v závěsu několik metrů nad jevištěm je náročné, ale po pár zkouškách jsem si to začal užívat a zkoušel jsem tam dělat i různé pohyby navíc. Tyto pohyblivější a dynamické role mi sedí lépe než statické kantabilní postavy.

Jak si udržujete hlas i fyzickou kondici pro tak náročné inscenace?

V kondici mě udržují hlavně děti. Ale během hostování v Hongkongu jsem se vrátil i k posilovně, což je můj koníček. Co se týče hlasu, pivo v rozumné míře považuji za zdravé i kvůli vitamínům. Zažil jsem ale i nepříjemné věci – jednou mi při premiéře *Fausta* vlétla do krku nečistota a já nemohl odkašlat. Jindy mi před představením praskla cévka pod hlasivkami a hlas se mi úplně „seknul“.

Nelze opomenout Mozarta. V Praze zpíváte typické basové role jako Sarastro (*Kouzelná flétna*) nebo Bartolo (*Figarova svatba*), ztvárnil jste už v podstatě všechny klíčové mozartovské basové úlohy i v dalších operách (*Così fan tutte* či *Únos ze serailu*). V Brně se pouštíte i do barytonových vod jako je Papageno nebo Figaro. V příští sezoně vás čeká Leporello v nové inscenaci *Dona Giovanniho*.

Papageno byla role na přání, zatím jediná, o kterou jsem si vyloženě řekl. V zápise je to basová role, ale psaná v neutrální poloze. Mozart ji napsal pro Schikanedera, což nebyl studovaný zpěvák. Řekl jsem si, proč ji nevyzkoušet jako takový „protiúkol“ ke svým obvyklým rolím záporných postav nebo

starců a pojmout ji jako „mladého vyjukaného kluka“. Pan režisér Krobot ale měl jinou představu, že Papageno chytá ty ptáky už čtyřicet let a hrozně ho to nebaví. Takže nakonec hraju to, co vždycky. Figara jsem zpíval už ve čtyřech různých inscenacích, i když je trochu netypický v mém repertoáru. Režiséři mě občas musí mírnit, aby ta intrikánská poloha nebyla příliš zlá. A Leporello je jedna z mých nejčastějších rolí, zpíval jsem ho už v mnoha inscenacích. Na tu v režii Jiřího Heřmana v příštím roce se moc těším.

Na podzimním festivalu Janáček Brno 2026 vás čeká celá řada janáčkovských postav od malíře Lhotského v *Osudu* přes hostinského Würfela ve *Výletech páně Broučkových*, Faráře/Jezevce v *Příhodách lišky Bystroušky*, Dikého v *Kátě Kabanové* až k dr. Kolenatému ve *Věci Makropulos*, který bude vaším debutem.

Na něm teď velmi intenzivně pracuji, neučí se úplně snadno, ale budu s ním mít už kompletní janáčkovský repertoár pro můj hlasový obor, snad až na Revírníka, kterého bych výhledově také rád přidal, to by byla krásná příležitost.

Slyšeli jsme ukázkou z Musorgského *Borise Godunova*. Máte ještě další vysněné role, ke kterým jste se dosud nedostal?

To je nádherná role a vnímám ji jako svůj velký cíl. Z pochopitelných důvodů se teď ruský repertoár v současné době neuvádí tak často, ale jednou to snad pomine. Další možnou zápornou rolí je baron Scarpia v Pucciniho *Tosce*, která je sice barytonová, ale díky své tesituře i pro bas možná zpívatelná. Herecky by mě lákal i Jago v *Otellovi*, ale ten už je bohužel v příliš vysoké poloze. Po zkušenosti s Gounodovým *Faustem* bych se rád v budoucnu dostal k postavě Mefistofela v Boitově opeře nebo k Berliozovu *Faustovu prokletí*.

Přijal byste i čistě činoherní roli?

Pokud by mě chtěli, tak ano. Mám velmi rád prózu a rád na jevišti mluvím. Dokonce mě někdy mluvení baví více než samotný zpěv. Spolupráci s profesionálními činoherci si užívám v rámci operetních dialogů např. ve *Veselé vdově*.

Na co byste diváky pozval v nejbližší době?

Kromě Janáčka v rámci festivalu bych vás rád pozval na letní projekt Wopera-sérija ve spolupráci s festivalem Uprostřed. Budou to koncerty italské opery přímo v ulicích Brna, v neformálním prostředí například na Moravském či Jakubském náměstí. Koncerty jsou naplánovány na léto, konkrétně na 7., 8. a 13. července. Čím víc lidí přitáhneme k opeře touto cestou, tím lépe.

Děkujeme za rozhovor.

Na základě besedy 12. května 2026 připravila redakce.

Ohlasy

Don Quijote

Don Quijote je slavný příběh světové literatury samozvaného rytíře, snílka, kterému splývá fikce s realitou a který bojuje s větrnými mlýny, které považuje za obry. Balet Don Quijote si ovšem z tohoto

románu bere jen část, ta hlavní dějová linie se odehrává úplně jinde. Balet je totiž, ať si říká kdo chce co chce, tím nejmotivnějším a nejromantičtějším divadelním žánrem. V tomto baletu je vše o velké lásce chudého lazebníka a dcery hostinského, jejíž otec by si však za jejího ženicha představoval bohatšího ženicha. Don Quijote během prvního dějství přichází na své pouti světem a na samotném konci odchází dál a mezitím hraje roli ochránce spravedlnosti a lásky a pomáhá zamilovanému páru v kritických okamžicích.

Samotný balet je plný španělských rytmu, temperamentu a energie, jiskru a autentičnost tomu dodávají krásné typické černo-červené kostýmy žen s dlouhými sukněmi, vějíře a toreadoři. Balet Don Quijote rozhodně není žádná nuda, nechybí ani nadhled a humor, takže se divák nejednou pousmál nebo i více. Vše vrcholí v závěrečném dějství, kde nechybí španělské rytmy, zmíněný jemný baletní humor, milostná scéna a vrcholem všeho jsou sóla, která předvádí především opakovaně oba hlavní představitelé, ale i další postavy.

Na představení, na kterém jsem byl 28. dubna 2026, zavítali jako hosté dva vzácní hosté v hlavních rolích – Ksenia Ovsyanick, běloruská sólistka, která v letech 2016–2024 působila v Berlínském státním baletu, dostala i hodnotné baletní ocenění Critics' Circle National Dance Award a Moisés Carrada Palmeros, celosvětově uznávaný mexický sólista, nyní působící jako první sólista v Semperoper Ballet v Drážďanech. Musím uznat, že když měli tito dva sólo, ať už společné, nebo samostatné, tak mě to naprosto uchvátilo.

A závěr? Kdo má rád balet, ten by tento skvost neměl vynechat – nejbližší představení březen 2027.

Petr Maršálek

Máte postřehy k představením Národního divadla Brno či jiným kulturním akcím v Brně? Rádi zde uveřejníme i Vaše ohlasy, pošlete nám je na e-mail SpolekPratelNdB@gmail.com.

Použité zdroje

Postavy brněnského jeviště
Oxfordský slovník opery
Sociální síť NdB a jeho souborů

Webové stránky NdB
Internetové stránky

Uzávěrka Zpravodaje dne 31. 5. 2026. Neprodejné, pro vnitřní potřebu vydává **Spolek přátel NdB** se sídlem Lidická 700/19, 602 00 Brno, IČ 48510777. Připravily Hana Veithová, Jana Ondráčková a Veronika Bromová.

Kontakt: SpolekPratelNdB@gmail.com.

Sledujte nás i na [Facebooku](#) a [Instagramu](#).